

Opleidingsmodule voor zorgverleners in Vlaanderen: Zorg op maat voor jongeren en jongvolwassenen met kanker (AYA)

Kleo Dubois¹, Nathalie Belpame^{2,3}, Johan De Munter³, Hans Neefs⁴, Katleen Schiepers⁴

¹ Cédric Hèle instituut vzw, Mechelen, België

² Care4AYA vzw, Gent, België

³ Kankercentrum, Universitair Ziekenhuis Gent, België

⁴ Kom op tegen Kanker, Brussel, België

Inleiding

In 2017 werd bij bijna 1000 patiënten tussen 16 en 35 jaar kanker vastgesteld in meer dan 50 verschillende ziekenhuizen in Vlaanderen (België). In "Blauwdruk voor leeftijdsspecifieke zorg voor jongeren met kanker in Vlaanderen" (Kom op tegen Kanker, 2018) wordt de aanbeveling gedaan om **zorgverleners op te leiden** in specifieke zorg voor deze doelgroep.

Passende zorg voor AYA's (adolescents and young adults with cancer) betekent multidisciplinaire, geïntegreerde zorg voor patiënten die door hun leeftijd en levensfase unieke en uiteenlopende behoeften hebben. Het **Cédric Hèle instituut (CHI)**, biedt reeds **introductiedagen** aan over AYA-specifieke thema's. Maar om zorgverleners meer uitgebreide kennis en vaardigheden bij te brengen rond deze doelgroep en om hen te sensibiliseren om als 'AYA ambassadeurs' op te komen voor AYA zorg binnen hun (professionele) context, is er meer nodig.

Opzet

In 2019 richtte het CHI een **stuurgroep** op met als doel het ontwikkelen van een (meerdaagse) opleiding rond AYA-specifieke zorg, die dieper ingaat op thema's die deze doelgroep aanbelangt. De stuurgroep werd samengesteld uit **zorgverleners** uit verschillende centra en **AYA's** zelf. Inhoudelijk werd gekeken naar good practices uit het buitenland (Nederland, VK, Australië, ...), resultaten uit onderzoek en ervaringen van zorgverleners én AYA's.

Resultaat

De eerste AYA-basisopleiding in Vlaanderen vond plaats in najaar 2020 en bestond uit een **vierdaagse training**. Volgende thema's kwamen aan bod: communicatie met AYA's en hun naasten, medische aspecten, palliatieve zorg bij AYA's, identiteitsontwikkeling bij jongeren, impact op zelfbeeld, revalidatie, intimiteit en seksualiteit, vruchtbaarheid, angst voor herhaal, nazorg, transitie en late effecten. Afsluitend wordt in 2021 een **terugkomdag** voorzien om uit te wisselen wat de deelnemers bereikt hebben als 'AYA ambassadeurs' binnen hun eigen instelling. In een tweede fase willen we ook **werkbezoeken** (binnen en buiten België) implementeren in het opleidingstraject.

Gezien het holistische en interdisciplinaire karakter van AYA-zorg, bieden we deze opleiding **interprofessioneel** aan. In totaal werden met de eerste AYA-basisopleiding (volzet met wachtlijst) **twintig zorgverleners** (8 verpleegkundigen, 4 sociaal werkers, 4 psychologen, 4 verpleegkundig specialisten) getraind in specifieke zorg voor AYA's. De opleiding werd met een gemiddelde van 8,6/10 positief geëvalueerd als boeiend, nuttig en zeer relevant voor de praktijk.

Conclusie

Het CHI wil, in samenwerking met zijn partners, **meer gespecialiseerde kennis en vaardigheden** met betrekking tot AYA-zorg aan **zorgprofessionals** aanbieden. Hiervoor werd een **basistraining** ontwikkeld die jaarlijks georganiseerd zal worden. In de toekomst worden er nog vervolopleidingen, verdiepende opleidingen en e-learnings gepland om de uitwisseling van kennis en ervaring rond deze doelgroep verder te stimuleren in Vlaanderen (België).